

Kaza ve sünnet namazlar

Arnavutköy'den Yılmaz Erdoğan: “Kazası olanların kıldıkları sünnet namaz kabul olmaz, boşa kılarlar diye bir görüş dolaşıyor. Bu ne derece doğrudur?”

Beş vakit namaz içinde zimmetimizde olanlar, yani kılmadığımızda borç hanemize yazılanlar “farzlardır”. Sünnetler ve sair nafileler, kılmadığımızda borç hanemize yazılmazlar. Sünnetleri kılmadığımızda feyzinden istifade etmemiş oluruz; fakat geleceğe dönük borçlu konumda olmayız.

Resul-i Ekrem Efendimiz (asm) hayatın her alanında örneğimiz olduğu gibi, kaza namazları hususunda da ilk ve en mükemmel örneğimizdir. Her ne sebeple olursa olsun; vaktinde kılınmayan namazların kaza edildiğinin ilk örneğini de biz Resul-i Ekrem Efendimizin (asm) hayatında görmekteyiz. O (asm) kaza namazı kılmış ve bizim için de kapıyı açık bırakmıştır.

Sünnet namazlar, Allah Resulü'nün (asm) farz namazlara ilâveten bazen şiddetle önem verdiği, bazen de hafiflik içinde, zora koşmadan kıldığı nafile namazlardır. Bunlardan, vitir namazına ve sabah namazının sünnetine çok ehemmiyet verdiği, hemen ardından öğle ve akşam namazlarının sünnetlerine de ehemmiyet verdiği, fakat ikindi ve yatsı namazlarının sünnetlerini daha hafif bir ihtiyari tercih içinde kıldığı sahih rivayetlerde vardır. Peygamber Efendimizin (asm) bütün bu davranışları isteyene ruhsat, isteyene de azimet kapılarını açacak mahiyette bulunmaktadır.

Kaza namazları zimmetimizde bulunan ve kılmaya borçlu olduğumuz “farz namazlardır.” Kaza namazlarının sevap ve feyzi günlük farzlarımız kadar yüksektir. Yani derecesi en yüksek sevaplardandır. Sünnet namazlar ise, farzlardan sonra ve farzlara ilâveten, derece derece bize feyiz ve sevap kazandıran nafilelerdir.

Kaza namazları ile sünnet namazların konumunu mezhep imamları da tartışmışlardır. Kaza namazları hakkında serdedilen muteber görüşlerden edindiğimiz izlenim şudur: Kazası çok olup da, kendisini kaza kılmaya çok sıkı programlayan birisi, bu programını her şeye rağmen aksatmamak için, bazen sünnetler yerine kaza kılabilir. Bunda bir sakınca yoktur. Bu, namaz mükellefinin kendi tercihidir. Din buna müsaade eder.

Fakat bunu sürekli bir yol olarak benimsemek ve sünnetlerden tamamen kopmak doğru değildir. Meseleye mezhepler ne diyor, bir bakalım: Şafii ve Maliki mezhepleri sünnetler yerine kayıtsız şartsız kaza namazı kılmayı tavsiye ediyorlar.

Hanbelî mezhebi kurucusu Ahmet bin Hanbel, sabah namazı haricindeki sünnetler yerine kaza namazı kılmaya ruhsat veriyor. Sabah namazının sünneti, Peygamber Efendimizin (asm) çok önem verdiği sünnet-i müekkeke olduğundan, sabah namazının sünnetini kaza için terk etmeye fetva vermiyor.

Hanefî mezhebine gelince: Bu mezhebe göre de, sünnetler yerine kaza namazı kılınması en azından “vebal getirmez”. Fakat Hanefî mezhebi sabah, öğle ve akşam namazlarının sünnetlerinin kaza için terk edilmemesini daha uygun buluyor.

Kazası çok olup da sıkı bir programa girenler bu içtihatlarından birine göre amel edebilirler. Yani dört mezhep de hak olduğundan, dileyen ve ihtiyacı olan diğer mezheplerin görüşlerine göre de amel edebilir. Bunun için ayrı bir niyete gerek yoktur. Sünnet namaz yerine kaza kılacağı zaman, kaza namazı kılmaya niyet edecek ve tekbir alıp ellerini bağlayacak. Namazını kılacak.

Özetle söylemek gerekirse: Esas olan namaz ibadetiyle Allah’a yaklaşmak ve Allah’a yaklaşma azmini, gayretini, himmetini, şevkini, lezzetini, niyetini sürekli kılmaktır. Borcumuz varsa, öncelik borcumuzdur. Kaza namazı ile sünnet namazı karşı karşıya getirmenin hiçbir dinî geçerliliği yok, mantığı da yoktur. Borcun varsa, önceliği borcuna verebilirsin. Çünkü bu, adı üstünde borçtur! Borç ödeme gayreti sünnete aykırı düşmez. Yani sünnet yerine kaza kılan inşallah yüz şehit sevabından mahrum kalmaz. Çünkü bu da sünnettendir. Fakat kişinin bunu alışkanlık yapmaması, sünneti malayani şeyler için ve dünyanın boş işleri için terk etmemesi gerekir ve sünnet sevabından mahrum kalmaması için bu duyarlılık yeterlidir.

Fakat şu, sıkça tekrarlanan, “borcu olanın sünneti kabul olmaz.” Ya da, “Kaza kılan sünnet sevabını alamaz” gibi toptancı, dışlamacı, iddiacı, ifrat ve uç hükümlerin dinî referansı yok, dayanağı yok, kaynağı yoktur. Din ifrattan ve dışlamacılıktan uzaktır. Din herkesi kucaklar. Din, Allah için yapılan her ibadeti makbul sayar. Din, Allah için kılınan hiçbir namazı dışarıda bırakmaz! Çünkü dinde Allah’ın şefkati ve merhameti hâkimdir.